

Міністерство освіти і науки України
Житомирський державний університет імені Івана Франка
кафедра англійської філології та перекладу
Київський національний університет імені Т.Г. Шевченка
кафедра теорії та практики перекладу з англійської мови
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана
Огієнка
кафедра англійської мови
Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя
кафедра германської філології та методики викладання
іноземних мов

СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ
ЛІНГВІСТИЧНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ПАМ'ЯТІ ДОКТОРА ФІЛОЛОГІЧНИХ НАУК,
ПРОФЕСОРА Д. І. КВЕСЕЛЕВИЧА (1935-2003)

21 травня 2021 р.

Сучасний стан і перспективи лінгвістичних
досліджень та проблеми перекладу

Житомир – 2021

УДК: 811.11+821.111+81'25+81'44

ББК: 81.43

С 91

*Рекомендовано до друку
Вченою радою
Житомирського державного університету
імені Івана Франка
(Протокол № 7 від 28 травня 2021 р.)*

Рецензенти:

кандидат філологічних наук, доцент **Могельницька Л. Ф.** (завідувач кафедри теоретичної та прикладної лінгвістики державного університету “Житомирська політехніка”)

кандидат філологічних наук, доцент **Хант Г. О.** (завідувач кафедри іноземних мов Поліського національного університету)

кандидат філологічних наук, **Антонов О. В.** (асистент кафедри природничих та соціально-гуманітарних дисциплін Житомирського медичного інституту)

Сучасний стан і перспективи лінгвістичних досліджень та проблеми перекладу : Збірник наукових праць / За заг. ред. М. В. Полховської, Н. Д. Борисенко, І. В. Іевітіс. Житомир, 2021. – 163 с.

Збірник наукових праць містить результати досліджень науковців з актуальних проблем сучасної лінгвістики та перекладознавства.

Видання розраховане на науковців, аспірантів та студентів старших курсів факультетів та інститутів іноземних мов.

Матеріали друкуються в авторській редакції.

УДК: 11.11+821.111+81'25+81'44

ББК: 81.43

©Колектив авторів, 2021
©Житомирський державний університет імені Івана Франка

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

СПІВГОЛОВИ ОРГКОМІТЕТУ:

Боцян Т. В. – кандидат економічних наук, доцент, проректор з наукової та міжнародної роботи Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Полховська М. В. – директор Навчально-наукового інституту іноземної філології Житомирського державного університету імені Івана Франка, кандидат філологічних наук, доцент.

ЧЛЕНИ ОРГКОМІТЕТУ:

1. Славова Л. Л. – доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

2. Марчишина А. А. – доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської мови Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

3. Талавіра Н.М. – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри германської філології та методики викладання іноземних мов Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

4. Борисенко Н. Д. – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської філології та перекладу Житомирського державного університету імені Івана Франка.

5. Ієвітіс І.В.– секретар оргкомітету, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри англійської філології та перекладу Житомирського державного університету імені Івана Франка.

6. Ляшик О.І. – лаборант кафедри англійської філології та перекладу

ЗМІСТ

Апреотесей Д. О., Бялик В. Д. Мова Vs Культура	8
Vajun K. J., Borkowskaja O. W., Taraba I. O. Symbolischer Interaktionismus: Begriffsbestimmung	9
Безугла Т. А. Мультимодальна метонімія в англомовному рекламному дискурсі	15
Безугла Л. Р. Культурно-семіотична класифікація перекладацьких трансформацій	18
Борисова О. В. Стратегії та способи перекладу новітніх термінів-словосполучень у сфері бізнесу та економіки	21
Вискушенко С. А., Мосієнко О. В., Нідзельська Ю. М. До питання про загальні особливості концепту імміграція в сучасній англійській мові	24
Воєвідко Д. К., Бялик В. Д. Функції терміна	28
Halaibida O. V. Rendering implicatures in literary translation	29
Гецеу А. О., Бялик В. Д. Поняття неологізму в сучасній лінгвістиці	32
Головко Д. К., Бялик В. Д. Поняття комунікативного етикету	33
Деревенько А. Ю., Ієвітіс І. В. Особливості перекладу сленгу в романі Дж. Д. Селінджера «Над прірвою у житі»	34
Домбровський В. В., Ієвітіс І. В. Американська експериментальна біт-поезія та особливості її відтворення українською мовою	37
Дяченко Н. М. Мовні особливості політичної риторики Олега Ляшка	40
Жила Ю. В., Нідзельська Ю. В. До питання про загальні особливості перекладу назв англомовних фільмів	44
Карпюк Ю. Ю., Бялик В. Д. Ознаки терміносистеми	47
Кириленко А. Д. Основні способи передачі безеквівалентної лексики при перекладі заголовків сучасних німецькомовних п'єс	48

Котенко А. О., Бялик В. Д. Ключові ознаки терміна	51
Кришталюк Г. А. Комп'ютерно-опосередкований англомовний дискурс	53
Костюк С. О. Лінгвокультурна специфіка власних імен, вжитих у фразеологізмах	55
Кубик І. О., Бялик В. Д. Терміни-епоніми в англомовній медичній термінології	60
Лучик О. Ю., Петренко О. Д. Способи творення термінів в англійській мові	61
Масановець В. Ю. Перекладацькі стратегії відтворення лексичних одиниць в американському університетському дискурсі	62
Миколишена Т. В., Ващенко Т. Ю. Квазіфразеологізація як прояв творчого підходу перекладача при відтворенні персонажного мовлення анімаційних фільмів	65
Мицкан Д. А., Бялик В. Д. Походження англомовних маркетингових термінів	69
Мігай Н. В., Бялик В. Д. Поняття «термін» у сучасній лінгвістиці	70
Москалюк Б. С., Бялик В. Д. Переклад безеквівалентних англійських фразеологізмів	72
Народова М. І., Петренко О. Д. Категоріальні ознаки англомовних юридичних термінів	74
Ніколенко В. В., Топачевський С. К. Проблеми перекладу побутових реалій з англійської мови на українську у кінофільмах	76
Новосолова К. О. Розвиток англомовної економічної терміносистеми наприкінці 20-го початку 21-го століття: соціокультурний та словотворчий аспекти	78
Павлінчук Т. І. Варіативність перекладу фразеологічних одиниць із польської мови на українську	82
Пожарський А. С. Антиутопічна традиція у творчості Маргарет Етвуд	88
Поліщук Л. П., Янкова Д. Я. Художньо-стилістична своєрідність роману В.М. Теккерера «Ярмарок Суєти»	93

метонімії, що «базується на заміні загальної назви власною з метою стати сталою приналежністю чи характерною ознакою певного явища чи поняття, яке воно позначає як загальна» [3: 150]. Подібні терміни є термінами-епонімами (*Bouveret's disease, Buerger's disease, Dressler's syndrome, Einthoven's law, Fankoni's syndrome, Huntington disease, Parkinson's disease*), семантичний механізм формування значення яких пояснюється саме явищем антономазії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Аврахова Л. Я. Англо-український медичний словник. К. : Книга плюс, 2010. 316 с.
2. Михайлишин Б. П. З історії термінів-епонімів. *Мовознавство*. 1994. № 4–5. С. 45–50.
3. Стилистика англійського язика /А. Н. Мороховский и др. К. : «Вища школа», 1984. 248 с.
4. Штепа М. Н. Німецько-український / українсько-німецький словник медичних термінів. К.: Атлант ЮЕмСі, 2006. 271с.

О. Ю. Лучик, О. Д. Петренко

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

СПОСОБИ ТВОРЕННЯ ТЕРМІНІВ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Термінотворення в англійській мові здійснюється семантичним, морфологічним, морфологічно-синтаксичним та синтаксичним шляхом [3: 37–38].

Для морфологічного способу термінотворення характерне додавання афіксів до кореня, що здійснюється шляхом префіксації та суфіксації, а також префіксально-суфіксальним способом

Морфологічно-синтаксичний спосіб передбачає утворення нового терміна внаслідок переходу слова з однієї частини мови в іншу. Конверсія є доволі продуктивним морфолого-синтаксичним способом творення термінів в англійській мові нині.

Термінологічні одиниці, утворені синтаксичним шляхом можна поділити на:

1. терміни-словосполучення, компонентами яких є термінологічні слова, що можуть вживатися окремо;

2. терміни-словосполучення, які містять у своєму складі тільки одну термінологічну одиницю, а інші ж компоненти терміна походять із загальнонавчальної лексики;

3. терміни-словосполучення, кожний компонент із походить із загальнонавчальної лексики і тільки сполучення цих слів є терміном [1: 17–18].

Одним із найбільш продуктивних способів творення термінологічних одиниць англійської мови є семантична деривація, внаслідок якої відбувається переосмислення значення одиниць загального вжитку, модифікації їхньої семантичної структури [2: 49]. Семантичний спосіб термінотворення сприяє економії мовних ресурсів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Вакуленко О. Л. Англійська мова для професійного спілкування: Підручник. Рівне : НУВГП, 2010. 447 с.

2. Д'яков А. С., Кияк Т. Р., Куделько З. Б. Основи термінотворення : семантичний та соціолінгвістичний аспект. К. : Академія, 2000. 218 с.

3. Лейчик В. М. Терминоведение : предмет, методы, структура / 3-е изд. М. : Издательство ЛКИ, 2007. 256 с.

В. Ю. Масановець

Інститут філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ СТРАТЕГІЇ ВІДТВОРЕННЯ ЛЕКСИЧНИХ ОДИНИЦЬ В АМЕРИКАНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ДИСКУРСІ

У сучасному перекладознавстві, як правило, виділяють дві основні перекладацькі стратегії: доместикацію (або одомашнення), суть якої полягає в дотриманні норм мови перекладу, пристосуванні до культурних особливостей цільової аудиторії, та форенізацію (або очуження), за якої текст оригіналу зазнає лише мінімальних змін, у ньому можуть траплятися екзотизми та навіть незрозумілі цільовому читачу місця на лексичному та семантичному рівні, незвичне поєднання слів у словосполученнях на синтаксичному та граматичному рівні тощо [1]. Перекладачу художнього твору нерідко доводиться застосовувати обидві стратегії в межах одного перекладу.